

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Rágalmazások megtorlása.

Az emberi rossz szokások egyik legrutabbja a más embertársak megrágalmazása s mégis talán ez a szokás az, a melylyel az emberi életben leggyakrabban találkozunk. Másokat kigunyolni, a világ előtt csuffá tenni, becsületükben gázolni, mindezek olyan jelenségek, melyeket immár nem csak a piaczi kofáknál láthatunk, hanem látjuk azokat a nép minden rétegében. A rágalomnak mindenki egyaránt ki van téve, legyen az nagy vagy kicsiny, gazdag vagy szegény, öreg vagy fiatal s jaj annak, a kit egyszer valamely gonosz rágalmazó a nyelve hegyére vett! Meghurczolja az olyat a közvélemény úgy, hogy holta napjáig sírhat utánna. Hazai törvényeink védelmükbe veszik ugyan a megrágalmazottat, büntetéssel sújtva a rágalmazót, de az ezzel kapcsolatos eljárás annyira hosszadalmas, nehézkes és költséges, hogy sokan visszariadnak a számtalan akadálytól s inkább magukon hagyják száradni a rágalmat, mintsem annak megtorlásával gondoljanak.

Mint már említettük, a rágalomnak mindenki ki van téve, de senki sem annyira, mint a közügyek szolgálatában álló, kivált pedig az olyan, kinek őrzésére vagy kezelésére valamely közvagyon van bízva, mert hiszen ezt mindenki szereti a maga tulajdonának is tekinteni s részt óhajtana belőle, természetes tehát, hogy az, ki ebben akadályául szolgál, neki ellensége.

Azok közé, kiknek becsületét a nép leggyakrabban támadja, tartoznak legelső sorban

az erdészeti alkalmazottak s a ki ennek az állításunknak a valódiságáról meg akar győződni, keressen magának módot betekinteni bármely erdőhatóság fegyelmi ügyeibe s nézze meg, hogy éven át hány különféle tárgy és természetű feljelentés érkezik a főnökhöz s ezek közül hány az alaptalan. Hiszen ha minden ilyen feljelentés a való tényeken nyugodnék, a hivataloskodás nem állhatna egyébből, mint a hűtlenül sáfárcodók elbocsátásából s új személyzet felfogadásából, szóval úgy kellene ezt csereberélni, mint a hogy az ember a fehérműjét változtatni szokta.

Ezeknek a megírására egy kezünkhöz juttatott ügyészégi végzés ösztönzött, melynek tartalma fölötte tanulságos minden egyes — kivált államkincstári — erdészeti altisztre nézve mert ebből kifolyólag megtanulhatja azt, hogy milyen utat kell választania a becsületén s jó hírnevén ejtett sértés megtorlására.

A kérdésnek minden oldalról leendő helyes megvilágítása céljából ide iktatjuk a vonatkozó végzést egész terjedelmében, mégis a nevek elhagyásával, mert hiszen ezek magára a tárgyra nézve lényegtelenek s nekünk csak a dolog velejére van szükségünk.

Az ügyészégi végzés vagy jobban mondva értesítés a következő:

A _____ kir. ügyészség. Sz.
/1900 A _____ erdőhivatal N. N. X—i lakos ellen rágalmazás vétsége czimén tett feljelentése tárgyában a nyomozást megszüntetem. Indokok: A _____ erdőhivatal _____ évi _____ hó _____ -én a _____ kir. törvényszéknél panaszt

emelt, hogy N. N. gyanusított N. N. főerdőőrt az erdőhivatalnál feljelentette, hogy ez a kincstári erdőkből egyeseknek tölgy szálfákat ajánlékok ellenében jogtalanul átengedett. A megtartott fegyelmi vizsgálat folyamán pedig kitünt, hogy gyanusított ezen feljelentése minden alapot nélkülöz. Minthogy az erdőőr mint csupán hatósági közeg a büntető törvénykönyv 207 §-ában irt közhivatalnoknak nem tekinthető, ennél fogva a hivatalból való eljárásnak jelen esetben helye nincs. Mint magánindítványi bűncselekményért pedig az eljárás azért nem folytatható, mert az iratokból kitünőleg sértett indítványát a büntető törvénykönyv 112 §-ában irt három havi határidő alatt elő nem terjesztette. A büntető perrendtartás 101 §-a értelmében ezért határoztam így. Joga van most már N. N. sértettnek e határozat kézbesítésétől számított 8 nap alatt a vád képviselőjét átvenni és e végből határozatom felmutatása mellett a kir. törvényszék vizsgálóbírójánál jelentkezni, vagy pedig a kir. főügyész urhoz folyamodni. Kelt stb.

A fenti határozatból tehát nyilván kiviláglik, hogy a megrágalmazott főerdőőr az ellene emelt vádak alól a fegyelmi eljárás során tisztázta magát s így az, ki ellene ezeket a vádakot koholta, büntetendő cselekményt követett el s most mégis türni kénytelen, hogy rágalmazója

száraz bőrrel menekedjék, mert hiszen nyilvánvaló, hogy közbevetett felebbezése alig vezetne eredményre, miután a sértés óta már három hónap eltelt s így a cselekmény elévülése miatt a bíróság is elutasító határozatot fogna hozni.

Vonjuk már most le az előbbiekéből a tanulságokat, hogy azokból mások is okuljanak.

A rágalmazó alaptalanul megvádolta a kincstár egyik alkalmazottját föllebvalói előtt, hogy a rábizott vagyont hűtlenül kezelte s tulajdonkép — az igazi magyar kifejezéssel élve — lopott s meglopta éppen azt, ki hozzá korlátlan bizalommal viseltetett, a tulajdon kenyéradó gazdáját, mi pedig még súlyosabb beszámítás alá esik, mint ha ezt valamely reá nézve idegennel szemben cselekedte volna. A saját hatósága megtette ugyan azt, a mit ebben a dologban tehetett, hogy tudniillik a vádat vizsgálat tárgyává tette s ennek alapján hatásköréhez tartozó büntetés alól felmentette, magának a vádlottnak a becsületét pedig helyreállította, de kérdjük már most, hogy elégtétel-e ez annak, kit ártatlanul hónapokon keresztül meghurczoltak s a fegyelmi eljárás minden kinjának kitettek és vajjon az ártatlanságának kiderülése teljesen meggyőzte elüljáróit a panaszok alaptalanságáról?

Az embernek benne van a természetében

TÁRCZA.

A hajtó.

Irta: **Bárd Miklós** (A Budapesti Hirlap után).

Neki a hegynek! Törni az utat
Előre hajtók! nyomon az urak.
És kettős láncban, melynek köze tág
Utnak eredt a vadász-társaság.
Kemény hideg volt és az ég került . . .
A Mirkó aznap iskolát derült.
Szellős ledernyeg ámbár alig óvta
A hegy tövében csuszkált reggel óta
Nagy boldogan s vidám volt, mint a pinty.
Nevét kiáltják. Mirkó föltekint.
Feje fölött a sziklás hegyperemen
A vén vadőr üvölt, kiáltja néven:
Hajtani Mirkó! kijár két garas —

Ez tétovázik: lám, a bér magas.
És harera kél benn a mi vonja ott,
És az mi otthon vár reá: a bot.
De győz az ösztön — erdőség szülötte —
Hogy a vadat csaholva hajtsa, üzze
S kötélnek áll. Elrugja a jeget
S mint mogyorósban fürge kis evet
Iramlik, szökken, a mig fölkerül
S beáll a láncba legkisebb szemül . . .

És tart a hajtás . . .

Előre pajtás!

Hahó, hahó!

Nehéz a hó —

Miként ha dultna fergeteg

Recseg, ropog a rengeteg,

S nyomán az üzött nemes vadnak

A hóban vérrózsák fakadnak.

Hahó, hahó!

Pompás kopó.

A jó orosz, nincs párja hajtva.

a gyanakodás és rendesen inkább a rosszat, mintsem a jót hiszi el, a gyanu pedig nagyon könnyen befészkelődik a szívébe, mert szívesen hódol a közszájon forgó ama közmondásnak, hogy „nem zörög a haraszt szél nélkül“, már pedig a gyanut nagyon nehéz kiirtani. Az emberiség eme általános tulajdonsága elől a föl-lebbvalók is csak a legritkább esetben tudnak és birnak elzárkózni s ennek rendesen az a következménye, hogy az olyan alantasukat, ki ellen akár joggal, akár alaptalanul gyanut fogtak, azontul mindig sanda szemmel nézik s nem ajándékozzák meg többé régi bizalmukkal, mert — hátha mégis?

Ez azonban a rágalmazásnak csak az egyik gonosz következménye, a másik talán még ennél is súlyosabb.

A rágalmazó ugyanis ritkán elégszik meg csak azzal, hogy áldozatát fellebbvalói előtt befeketitse, hanem sokkal tovább megy ennél. Gonosz rágalmaikat úton-útfélen, piaczon, korcsmában, szóval mindenütt, a hol csak alkalma van erre, nyilvánosan szórja annak fejére, kit akár magán bosszúból, akár mások felbízgatására vagy bármi egyéb indokból egyszer nyelve hegyére vett s így pellengérre állítja áldozatát ismerősök és ismeretlenek előtt egyaránt.

(folytatása következik).

Juhászat az erdészet szolgálatában.

Benne van az talán már magában a természet sorában, hogy egyik teremtmény vagy természetmény a másik rovására gyarapodik és szaporodik, legalább a tapasztalás szinte minden téren azt mutatja. Az ember szaporodásával egyenlő arányban fogy az állat, ott pedig, hol a dúvadak elszaporodtak, megfogyatkozik a hasznos állatok száma. Ezt a jelenséget azonban nem csak a szerves teremtményeknél láthatjuk, hanem mindennapi az a növényvilág országában is. Ott, hol hajdanában s nem is nagyon régen beláthatlan területű kaszálók és legelők a ménesek és gulyák nagy sokaságát látták el bő takarmánnyal, ma az ujabbkori kultúra embere egy pár hitvány ökröcske vagy sovány gebe segélyével turkálja a földet, hogy azon magának kenyérnek valót termeszszen, a régi híres pusztaságokat pedig kisebb-nagyobb tanyák tarkítják, elűzve onnan a nemes tűzokot, az óvatos darut, sőt kiszorítva még a gyáva nyulat is. A rengeteg lápok és mocsarak nincsenek már, azoknak testét hosszú perspectivákkal és háromlábu asztalokkal dolgozó inzsellérek hasogatták végig egyenes és görbe kanálisokkal s eltűntek a náderdők az ő fütytyös vízi rigóikkal s más apró éneklőkkel, de eltűntek velük miliárdjai a különféle vízi vadjainknak és halainknak is.

A kultúra tehát az alatt, míg egyik kezével rombol, a másikkal építeni igyekszik, de még mindig megoldatlan kérdés marad, hogy vajjon helyes arányban van-e mindenütt az építés haszna a rombolás által okozott veszteséggel s nem magunk alatt vágjuk-e sok esetben a fát.

Mint minden egyéb, úgy az erdő kultúra is megkövetelte a maga áldozatait. Hajdanában erdeink csak

Csaholva hajt, a szélvihart
Fölverte, most az erre tart
Fektéből kiszorítva, hajtva.

Tör, zuz, jövet,

Nagy ur lehet!

Elibe hát a drótsövet!

Karvastag ág hajlik, leroppan

És rá a sűrűből kiroppan

A vadon legszebbik fia,

Egy hatalmas szarvas-bika.

Pompás diszét magasba hordva,

Ront egyenest a lövonalba,

Mint bős, ki inkább szembe száll,

Mindegy neki: élet, halál —

Hahó, hahó!

Most volna jó

Ha lapra járna a golyó!

Pár új vadász,

Reá hibáz.

Uvölt a hajtó, nő a láz.

„Amott a part, most arra tart!“

„Még áttöri a lövonal!“

„A sűrű már csak egy szökés!...“

Most dörren a mesterlövés.

S a nemes vad szíven találva

Megroppan, csuklik karsu lába

Megrázza ág-bogas fejét.

Dacolna haj, de itt a vég

Nagy zuhanással tör le teste,

Mély árkot váj a hóban este,

Csak disze jelzi, mely kiáll,

Ki itt esett el, az — király!

Hahó, hahó!

Most új nyomon!

Ugy jajgat a fölvert vadon,

Mint bős siralma a szülének

Láttán veszendő gyermekének.

A szörnyű zaj, röhej, kacaj,

Vad csörtetés, fegyverrobaj,

A dult erdő szilaj siralma,

Mind elvegyül egy hosszú jaj-ba,

Mit körül a sötét hegyek

Morogva vissza zengenek.

Hahó, hahó! . . .

Nehéz a hó —

Fölhajtva a mi hajtható.

Terítve fekszik már a vad,

Most jönne az izes falat,

Gazdag zsákmányra áldomás.

Mi jól esik, nem tudja más,

Nincs ebbe részed otthon ülte,

Vadászoké az üdvök üdve! —

Odább a vén vadőr körül

A hajtók serge összegyül.

Ez jó vezér, mert népe ernyed,

Hát tölt beléjük újra lelket,

Mitől vidul, erőre kap,

S már körbe jár butykos, kobak. —

Tapasztalás ez, sokat érő

A pálinka az — csodatévő.

arra voltak jók, hogy a legközelebbi környék népét tüzelő anyaggal és épületi meg szerszám fával lássák el, hajlékot adjanak a különféle hasznos és káros vadaknak, kielégítvén ez által a vadászat nemes sportját üzők szenvedélyét és nyújtván legelőt is annyi házi állatnak, mennyi csak elfért bennük. Egyéb értékesítésre akkoriban még gondolni is alig lehetett, mert nem volt mód a természetmennyek elszállítására, de jöttek azután a vasutak, átszelve keresztül — kasul az országot s egyszerre megnyilatkozott az eddig bedugva volt jövedelmi forrás. Mindenfelé gyárak és más különféle iparvállalatok keletkeztek, megrabolván erdeinket régi szüzességüktől s ott, hol azelőtt a hatalmas bölény bömbölése, a nemes szarvas böge és a farkasok vonítása uralta a tájat, felhangzott a fejszék csapása s a sugár fenyvesek és a századok viharjaival daczó tölgyesek koronái lehullottak a porba. A régi jó időkben nem kellett törődni az erdőségek fenntartásával és ápolásával, elvégezte azt maga az anyatermészet, a kultura terjedésével azonban bele kellett kontárkodni mesterségébe az emberi kéznek is.

Az erdők rendszeres vágásával és felujtásával karöltve jelent meg a legeltetési tilalom is és megfogytak szarvasmarha csordáink és juhnyájaink, szegénységbe döntvén számos előbb jó módon élő vidéket, mert ne higgye azt senki, hogy a pénzbeli kereset, mit a kultura nyújt a népnek, egyenértékét képezi annak a veszteségnek, mely őt marha és juh állományának elvesztésével érte, mert hiszen a mennyivel szaporodott itt a keresete, annival drágább lett az élelme s nyomják ezen kívül olyan közterhek, melyeket régebben még csak hirtől sen ismert.

Pedig az a túlszigorú legeltetési tilalom talán nem is egészen indokolt, mert hiszen akkor, midőn

még maga a természet végezte az erdősítés nemes munkáját, korlátlan volt a legeltetés és hogy mégis mily szépen sikerült a felujtás, tanubizonyosággal szolgálnak rá a régi őserdők.

A legeltetés korlátozásával egyidejűleg felütötték a fejüket különféle gyomok és burjánok s ezek szaporaságukkal és gyors növekvésükkel gyakran mérhetlen károkat okoznak az erdőgazdának és nem csekély bosszúságot az erdősítést végző erdész embernek. Nem is kell talán mondanom, hiszen tudja azt a tisztelt olvasók mindegyike, hogy például az epilobium, a málna és szeder s tudja Isten még mi minden egyéb gaz azonnal felüti ott a tanyáját, a hol az erdők letarolva lettek s a nagy gondnal, költséggel és fáradtsággal kiültetett apró csemetéket csakhamar behálózzák s följük kerekedvén, elvonják tőlük az élethez szükséges szabad levegőt, az éltető nap sugarait, szóval az élet és növény fejlődés legfőbb feltételeit.

Ezeknek a gyomoknak a kiirtása tehát kell hogy első és legfőbb feladatát képezze az erdésznek, mert csak így élvezheti majdan fáradságának megérdemelt gyümölcsét, csak az a kérdés, hogy miképpen eszközölje azt? Az emberi erővel eszközölt irtás aránytalanul nagy költségbe kerül s talán nem áll arányban az elérendő haszonnal, más módokról kell tehát gondoskodni. Jó szerencse, hogy gondolt erre maga a természet s nem kell soká törni a fejünket fölötte.

Minapában alkalmam volt egy erdészszel beszélni, ki kísérletet tett ültetéseinek a gyomoktól való megszabadítására a juhokkal való legeltetéssel. A kísérlet a milyen veszélyesnek látszott, épp olyan fényesen bevált; az ültetés egy nyár lefolyása alatt felszabadult mindenféle ártalmas gaz uralma alul a nélkül, hogy az apró csemetékben csak a legcsekélyebb kár is esett

Itt lélek és test ernyedez
És győz a szesz . . .
De hát a Mirkó?! Mi dolog!
Ahun ni! még eloldalog!
Elibe Janku! hozd a körbe,
Lám a bakocska még kitörne!
Nem addig van, te naplopó!
Átjárt a fagy? nehéz a hó? . . .
No várj, mindjárt befüttelek,
Igyál gyerek!

Nosza láncba!

Mint a táncra.

Ideje lesz, mert mind elázna —
A napfény rézsut vág a tölgyre
Sietni kell, amott a völgybe
Egy konda disznó turt tanyát,
Körülnyomoztuk. Rajta hát!

A lánc kivan —

Mozdulj fiam!

Indul a Mirkó is vigan.

Előbb kiállva, majd kidülve,
Ugy érzi most: akár repülne,
Csodálatos, mi enyhe lég
Legyinti homlokát, szemét,
Mi könnyü, fényes, csillogó
Meleg a hó —
Tovább, tovább!
Mi a csodát!

Ha lába itt-ott nem kaszálna
Azt hinné, sarkán nőtt ki szárnya
Versenyt futna a széllel is,

De ez hamis!

Ellene hajt és játszva, ringva
Incselkedik, ha tán megingna.

De ő ravasz,

Akár amaz.

S úgy neki dől, hogy szinte lódul,
Bár szeme ég, a feje bódul,
De ő kiállja!

Körültekint . . . Csodák, csodája!

Hogy higgyen a saját szemének . . !
A fák im mennek, mendegélnek!
A bükk, fenyő, hisz látva-látja
Ez ottan állt, most itten áll a'.
A barna tölgy, a könnyü szil
Sudaras cserfa, karcsu nyir
Mint táncban a vidám legények
Hajlongva párt, helyet cserélnek.

De furcsa tánc!

Szakad a lánc . . .

Hahó hahó!

Se hang, se szó —

Amott egy vérvörös golyó
Nem messze az oromra hullott,
Tüzfényt lövel és erdőt gyújtott.
Már idecsap forró lehe
Kigyul a fáknak teteje.
S pirosan, mint amott a felhő

Ég az erdő.

Tovább, tovább!

Se hall, se lát —

volna, mert a különféle növényzetben sokkal jobb takarmányra akadó juhok a csemetéket nem rágták meg, a letaposás ellen pedig megvédte azokat hajlékonyságuk.

A kísérlet mindenesetre nagyon figyelemre méltó, mert ha beválik, kétszeres hasznót hajt. Az első és az erdészetre nézve mindenesetre legnagyobb haszon lesz erdősítéseink sikerének biztosítása s ezen kívül a legeltetési bér révén még szép mellékjövedelem is jut az erdőbirtokosnak, a másik haszon pedig lesz juhgazdaságunknak újból való fellendülése, mi nem csekély tényezővé válnék hazánk közgazdaságában.

Mindenesetre nagyon kíváncsi lennék, hogy ezzel a módszerrel másutt is tétessenek kísérletek, egyelőre legalább kisebb területeken s kérem azokat, kik ezt megteszik, hogy az eredményt lapunkban mások okulására is közölni sziveskedjenek.

Egy vén erdőőr.

LEVELEZÉS.

Lőcse 1900 április 16.

Tekintetes szerkesztő úr!

A folyó hó 10-én megjelent 28 számú lapunkban Kiss Ferencz m. kir. erdőőr tisztelt kartársunk által tett ama felhívása, hogy a husvéti ünnepek alkalmával minden kartárs a saját vidékén az olyan kartársakat, kiknek még mozgalmunkról tudomásuk nincs, igyekezzék ügyünknek megnyerni, igen szép és talpraesett eszme volt.

Bizon ez lenne mindenkinek legfőbb kötelessége:

terjesztetni minden uton és módon a közös boldogulásunkat célzó eszméket s ez által gyarapítani hiveink számát s én a magam részéről folyton igyekeztem szerény tehetségem szerint ebben az irányban buzgólkodni. Fáradásom nem is volt meddő, mert ismét sikerült a vidéken négy kartársat felfedeznem, kik helyes gondolkozásukkal mégismervén küzdelmünk nemes voltát, nyomban kijelentették, hogy nem csak a létesítendő egyesületnek óhajtanak tagjai lenni, de lapunk előfizetőinek is sorába lépnek. Kérem ennél fogva a külön közölt nevekre mutatóvényszámokat küldeni. Sajnos, hogy nem érhetek el hasonló eredményt a városunknál alkalmazott 15 kartársamnál is, mert itt minden fáradásom és rábeszélésem kárba vészett, mi nem is csoda, mert hiszen ők minden egyebek, csak nem hivatásos erdészeti altisztek, nem igen alkalmasak ez alkalmazottak egyébre, mint hus, bor, podgyász hordásra és tehenek etetésére, szóval szolgálai munkákra, különben is csak csélédek sorába vannak felvéve mint erdőkerülők (Waldhäger). Néhányan ugyan — józanabb gondolkozásuk — megígérték ugyan, hogy az egyesületnek tagjai lesznek, sőt lapunkat is szívesen járatnák, ha az től nyelven is megjelennék, mért hát a magyar nyelvet nem bírják. Idővel talán, egyesületünk megalakulása után módját lehet ejteni az ő kívánságuk teljesítésének is.

Itt még legyen szabad megjegyezni, hogy az itteni erdőőrök olyan elbánásban részesülnek, melyet önérzetes embernek nehéz eltűrni s ha bármily intelligensebb férfi vetődik is ide, bizon az is csak per „kend“ lesz titulálva s a neve „erdőkerülő“ marad. En magam is — bár városi fakezelőnek lettem kinevezve — hasonló sorsban részesültem még felettes hatóságom részéről is s bár mindjárt elején tiltakoztam ez ellen, az mit sem használt, mert hát az illetőknek talán az a véleményük, hogy ez által mutathatják hatalmukat. Utoljára is meguntam a mál-

Ing, mint a szélhajtotta ág,
Most mit tegyen, vagy merre térjen?
Csak nem bolond, hogy ott megégjen!
Oly tűrhetetlen a meleg,
Megéri, a füst fojtja meg.
Vagy a vakító tűzbe, lángba
Kiegy a két szeme világa!

A föld, az ég
Egy láng vidék —
Az ormon a tüzes kerék
Pörög, forog... Biz Isten végül
Ha soká nézi, beleszédül.
De egyre nézni
Vaj' ki készíti?
Szemét behunyja. Jusst se nézi!
Foroghat most már ő miatta!...
Ni, milyet botla!

És rogy a láb,
Hát ne tovább!
Ne érje érte semmi vád, —
Az Isten látja, hogy kitartott,
A meddig birta, addig hajtott.

De tűzbe, lángba
Ki nem állta —
Eleget tett, úgy véli mára,
Már most csak állna —
Állna... s előre, hátra ingva
Mint röptén a kifáradt hinta
Ling-leng, a mig nyugtot talál,
S az alkony végsugarínál
Kinyitja réveteg szemét,
Boldog mosolylyal néze szét.
S a gyermek, a ki holtra bágyadt
Ime megleli a puha ágyat.
Mely lágy, fehér és nyugtató
Miként a hó —

Szó, mi szó
Fővadásznak lenni jó.
Urak közt telik könnyű élte,
Urak közt ül az asztal-végre.
Urakkal él, uraknak kedvez,
Uraknak gazdag hajtást rendez.

A vad járását ő gyanítja,
A jáger latint ő tanítja,
A hajtót üzi és szoritja
S ha baj esik, eligazítja, —
De szó, mi szó
A fővadásznak lelke jó.
S mert annyi helyes oka, érve.
A vén Mirkó belátja végre.
Hogy a ki ur, s napestig fáradt,
Jöttén a hideg éjszakának
Nem vesz nyakába tiz hegyet,
Mert elkallódott egy gyerek.
A hajtó is mind szerte-széjjel,
Nem! ilyen éjjel,
Nem üzne ki kutyát ebet —
Nem, nem lehet!
Mi tagadás,
Okos ember a fővadász,
Vigasztal, biztat emberül;
Majd megkerül —

(Vége következik).

tatlan bánásmódot s leköszöntem állásomról, minek folytán a jövő hó elejével Szomolnokra teszem át lakásomat s kérem ennél fogva lapomat azontul oda küldeni.

Végül Kiss Ferencz tisztelt kartársam felhívására ismételtén kijelentem, hogy alakítandó egyesületünknek hü és buzgó tagja óhajtok lenni s annak érdekeit tölem telhetőleg mindenkor előmozdítani legfőbb törekvésem leend.

Az összes kartársaknak és szerkesztő urnak boldog huzvétii ünnepeket kívánva szívélyes üdvözléssel vagyok igaz hive Podhányi József.

Névjegyzéke

azoknak az erdéshti és vadászati alkalmazottaknak, kik az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesületbe leendő belépésüket bejelentették.

Sor-sz.	Név:	Lakhely	Megye
1.	Podhradszky Emil . . .	Szászsebes	Szeben
2.	Szontágh Elek . . .	"	"
3.	Koperdák József . . .	"	"
4.	Heim Rajmund . . .	"	"
5.	Husztly Károly . . .	Szilágy	Pest
6.	Gonda József . . .	Gyöngyös-Oroszi Heves	
7.	Nagy József . . .	Apcz	Heves
8.	Szmik János . . .	Toriszka	Szepes
9.	Domján László . . .	"	"
10.	Lucsánszky István . . .	"	"
11.	Horváth István . . .	Sajtos-Kál	Sopron
12.	Cserfai Endre . . .	Krajna	Nyitra
13.	Hencz György . . .	Gurahonecz	Arad
14.	Leinwetter Márton . . .	Langató	Sopron
15.	Somorjai József . . .	Csibrák	Tolna
16.	Lieskay Sándor . . .	Kismarton	Sopron
17.	Podhányi József . . .	Szomolnok	Szepes
18.	Paulovszky József . . .	Lőcse	"
19.	Karaba János . . .	Gyorspaták	"
20.	Pretory Gyula . . .	Szomolnok	"
21.	Gajdos József . . .	"	"
22.	Komáromi Mátyás . . .	Karád	Somogy

(folytatjuk).

Kérem mindazokat, kik egyesületünkbe belépni szándékoznak, hogy ezt röviden s mielőbb bejelenteni sziveskedjenek, lakhelyük, utolsó pósta és a vármegye jelzésével.

Podhradszky Emil
ideigl elnök.

Különfélek.

Figyelmeztetés. A röpiratból még mindig meglevő nagy készlettől szabadulni óhajtván, annak árát 2 koronáról 1 korona 40 fillérre szállítjuk le s kérjük mindazokat, kiknek az még birtokában nem volna, hogy megrendeleseiket mihamarább megtenni sziveskedjenek. A lap

előfizetési díjával is még igen sokan vannak hátralékban s óhajtandó, hogy ezek is mielőbb egyenlítsék ki tartozásaikat s ujtítsák meg előfizetéseiket, mert lapunk szerkesztője csak így lesz képes a maga életűött nagy feladatoknak megfelelni.

A legkisebb köztársaság. A nagyközönség azt hiszi, hogy San-Marino a világ legkisebb köztársasága. A statisztika azonban tud egy még kisebbről, amelyhez képest San-Marino valóságos óriás. Ez a csöpp állam Tavolara. Nyolcz kilométer hosszú, egy kilométer széles, s körülbelül öt mértföldnyire van Szardiniától. Lakossága hatvan lélekből áll, ami legkevésbé sem akadályozza meg Tavolarat abban, hogy köztársasági elnök kormányozza hat miniszterrel. Az asszonyok épugy szavaznak, mint a férfiak, és mégsoha semminemű zavar nem volt a választásokon. 1836-ban Károly Albert a Bartoloni-családnak adta a szigetet, amelyet Bartoloni Pál I. Pál néven, mint király kormányozott. 1882-ben meghalt, s attól az időtől fogva köztársaság a kis sziget. Mint ilyent 1887-ben Olaszország el is ismerte. A nép halászáttal, kertészettel foglalkozik. Hadsereg nincs. — Boldog ország!

Megmérgezett lakodalmasok. Vigan kezdődött Csepregi János madocsaí bíró házában az ő kedves leányának lakodalmá. Hivatalos volt a lakzira vagy 180 vendég. Javában folyt a lakodalom, midőn hirtelen a pár perccel ezelőtt vigan mulatozók közül 60 személy elkezdett keservesen panaszkodni: hogy: meghalok, megmérgezték. Gyorsan orvosért küldtek. A paksi orvos csakugyan mérgezést konstatált, még pedig maró szódával történt a mérgezés. A szakácsok keménynek találták a húst és szódát vettek hozzá, hogy megpuhítsák azt és ez okozta a betegséget. Szerencsére a nagy tömegű étel enyhítette a mérgezés hatását, de tizen még mindig betegen fekszenek és egy aligha bele nem hal.

A tintafoltok eltávolítása a padlóból. A Természettudományi Füzetek-ben olvassuk: Igen gyakori eset, hogy lakásunkban a kifolyt tinta egészen elcsufítja a padlót a háziasszony nagy haragjára. A dolgon könnyen lehet segíteni a következő módon. Jó erős klórmentes meleg vízben feloldva, a tintafoltos helyre öntjük, a folton jó erősen eldörzsöljük s ha módunkban van (ha a szobában nem alszik senki) hosszabb ideig például egy napig rajta hagyjuk. Másnapra a folt egészen elhalványul s nem is látszik többé. Természetes, hogy a szobát jó erősen ki kell szellőztetni e művelet után.

Nők paradicsoma. Besjukovcsinában, az orosz kormányzóságban háromszorta több az asszony, mint a férfi. Az egész kormányzóság hét kerületből áll, az összes lakosság 120.000 lélek. A helységek első tisztviselője, mondjuk a polgármesternő, a tanácsban is nők vitézkednek; maga a kormányzó is asszony s nők kezében van a rendőrség, a közutak kezelése, a posta, az összes igazságszolgáltatás és az adószedés is. Még a tüzoltók is asszonyok.

A lámpa kezelése. A lámpa lángjának lobbogását azzal szüntethetjük meg, ha a petróleumtartóba egy kis konyhasót, vagy kámfort vetünk bele. Ezzel a láng élénkebb is lesz. A lámpa lecsavarása éppen-séggel nem jelent petróleum-kimélést, csak átmelegszik a bértartó s rossz szagu és kártékony gázt fejleszt. A bértartót smirglipapirossal kell tisztítani. Hogy a

lámpaüveg tartósabb legyen, használat előtt jó sós-vízben tartani.

Kövezet — füből. A faburkolat és papirkövezet után Amerikában préselt füből készült kockákkal kezdik burkolni az utcákat. A nagy amerikai mezőségek hosszúszálú fűvét kátránnyal impregnálják; összepréselik, s félméteres kockákat csinálnak belőle. Ezeket a kockákat vaskampók kötik egymáshoz. Azt mondják, hogy az új utcaburkolat igen tartós, s a kocsirobogás zaját még a faburkolatnál is jobban fogja.

Nagy erdőégés. Kassáról írják: Husvét hétfőjén a bankósi fenyveserdőben nagy tűz pusztított. A tűz a Kirz-féle fűrésztelep közelében támadt. Csak nagysokára tudták földhányásokkal s a rözse eltakarításával a tüzet lokalizálni. A sok ölberakott tűzifa is mind elégett. Az erdőben nem volt víz s így igen melegezhült az oltás munkája. Az egész hegy lángokban állott s óriási tűzoszlopok világították be a tájat. A tűz egész éjjel tartott; keletkezésének okát nem tudják. A kár óriási.

Egy kutya hőstette: A múlt héten Csehország egyes vidékén nagy hóihar dühöngött, magában Prágában is szünet nélkül esett a hó. Dr. Kluzacsek prágai kerületi orvos egyik este éppen aludni készült, midőn bernhárdi kutyája addig ugatott s kaparta az ajtót, míg az orvos kénytelen volt kimenni. Amidőn kilépett, a kutya körülugrálta, majd futott le az utcára folyton csaholva s nézte, vajjon gazdája követi-e. Egy darabig ment a kutya után, de a nagy hóiharban alig tudott előre hatolni. A kutya csakhamar eltűnt szemei elől. Később az orvos három ismerőseivel a kutya keresésére indult, egy félreeső utcába értek, ahol hallották a kutya ugatását. Amint a bernhárdi észrevette őket, vig csaholás között futott hozzájuk, majd viasszaladt egy magas kőrákához. Amint odaértek egy kőrákás között félig behavazott embert találtak. Csakhamar segítségére siettek s kiásták az embert a hóból. A leközelebbi házba vitték, ahol dr. Kluzacseknek sikerült végre életre kelteni a félig megfagyott embert, akiben Zelenka muzsikusra ismertek. A muzsikos, amint hazafelé tartott utközben eltévedt a nagy hóiharban s így történt, hogy az elhagyott mellékutcába tért le, ahol a hóihar betemette.

A korponai nyulról. Majd minden helynek Magyarországon és a kapcsolt részekben megvan a maga csiklandós részére. Kóka a lencséről, Kukutyin a hegyezett zabjáról, Rimaszombat a csutorájáról, Bazin a köszörűjéről híres. Korpona az ojtott nyulairól, a styepeni zajaczairól nevezetes, de a korponaiak ezért az elnevezésért még lincselni is készek. Még az ősön történt, hogy egy városi tisztviselő a közgyűlésen támadtatván olyasfélét talált mondani, hogy ő nem gyáva nyul, a ki meghátrál. A városatyák egy része rendkívüli közgyűlést hivatott össze és szótöblséggel fegyelmi alávénta a tisztviselőt azon az okon, hogy Korponán nyulat emlegetni sértés. És folyik ma is ellene a fegyelmi vizsgálat, még pedig egész komoly színezettel; még utóbb fejtétel lesz a vége. Akadna inkább egy városatya, a ki ismerve azt a mondást, hogy „Nubia párducza nem szül gyáva nyulat“ szabályrendletet terjesztene elő, hogy Korpona neve Nubiára, a styepeni zajacz pedig párduczra változtassék. Csakugyan tetszőbben hangzanék a korponai nyul helyett a nubiani párducz.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradzky Emil.

Állást keres

egy jó bizonyítványokkal rendelkező erdőőr, ki az erdőőri szakvizsgát jó eredménnyel letette, az erdőőri teendőkben s kivált a rovarpusztításban is, nemkülönben a vadtenyésztésben megfelelő jártassággal bír. Beszél magyarul, németül, tótul és horvátul. Czime megtudható az Erdészeti Ujság szerkesztőségénél. A nyelendő állást május elsején s esetleg bármikor elfoglalhatja.

2—3

!! MEGJELENT !!

és 1 kor. 40 fl. beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

RÖPIRAT

mely kizárólag az erdészeti altiszti személyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság“ kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendők.

Zoologiai Lapok

képes közlemények a tudományos és gazdasági állattan és vadászat köréből,

szerkeszti: Parthay Géza.

A Zoologiai Lapok gazdasági rovatában állandóan foglalkozik méhészettel és ebtenyésztéssel is. Az elmúlt évben 260 oldalon 130 ábrával illusztrálva jelent meg. E lapot az „Erdészeti Ujság“ előfizetői évi 8 kor. helyett, félévenként 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg. Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal mely Budapesten. Rottenbiller utca 30 szám alatt van.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók, Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói,
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói,
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV.. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsátása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szezint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vévőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtkák, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók,
Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NÍRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Bräusweller János

Szegedben és kizárólagosan
szab. óronomok és művészi felhalálók
aranyat és inga-órát készítenek
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. javítások pontosan eszközöltenek.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-fórtás.